Redactiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimită!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A.Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 253. Brașovŭ, Joi 17 (29) Noemvrie 1888.

Brașovŭ, 16 Noemvre v.

De unŭ timpŭ încóce o fierbere mare a cuprinsŭ tóte păturile poporului francesŭ, par'că țéra s'ar afla în ajunulŭ unei catastrofe interióre.

Guvernulŭ republicei mai ține încă puterea în mână, dér autoritatea lui este aprópe cu totulŭ sdruncinată prin desbinările în sinulŭ republicanilorŭ de-o parte și prin uneltirile cutezătóre ale boulangiștilorŭ și ale monarchiștilorŭ de altă parte.

Cestiunea revisuirei constituției a produsŭ o regretabilă confusiune în țéră și lucrurile au ajunsŭ așa departe, încâtŭ este o dorință generală, ca sĕ se facă finitŭ situațiunei nesuportabile de adĭ prin disolvarea camerei, care a devenitŭ de toțĭ urgisită.

Boulanger cu numĕroșii sĕi aderențĭ au cerutŭ mai întâiu revisiunea constituției. Ministeriulŭ Floquet a credutŭ a paralisa planurile lui și a cerutŭ și elŭ în numele guvernului revisuirea. Astfelŭ s'a formatŭ părerea în tótă țéra, că starea actuală trebue sĕ cedeze unei nouĕ organisațiunĭ interióre.

Marea întrebare este însĕ și rĕmâne, că în ce modŭ sĕ se facă revisuirea, pe ce base sĕ se reorganiseze Francia în întru?

Massele poporațiunei au începutŭ sĕ privéscă în Boulanger pe acela, care este chiămatŭ a înaugura noua ordine de lucrurĭ în Francia, combătêndŭ relele și aberațiunile sistemei parlamentare de adĭ, a unei sisteme, care lăsândŭ tótă puterea în mâna parlamentului a espusŭ interesele țĕrii ambițiunilorŭ, poftei de câștigŭ și intrigelorŭ deputațilorŭ, carĭ sĕ cértă mereu între sine spre cea mai mare scandalisare a țĕrii.

In lipsa unui altŭ bărbatŭ, care sĕ scie impune tuturorŭ prin spiritulŭ și popularitatea sa, generalulŭ Boulanger a ajunsŭ a fi adoratulŭ masselorŭ și acesta este póte celŭ mai mare periculŭ pentru regimulŭ republicanŭ. Căcĭ Boulanger a datŭ mâna cu bonapartiștii și cu orleanistii și deși protestéză mereu contra însinuărilorŭ că ar avé tendințe agresive, reiese din tótă atitudinea sa, că ajungêndŭ la putere numai causei republicane nu va servì.

Republicanii sincerĭ vĕdŭ pericululŭ, dér suntŭ incapabilĭ de a'lŭ înfrunta cum se cuvine, din causa vrajbei ce domnesce între partidele republicane, dintre carĭ cea estremă radicală câștigă pe dĭ ce merge mai multŭ terĕmŭ și aștéptă cu dorŭ sĕ soséscă momentulŭ, ca sĕ pótă rĕsturna starea actuală de lucrurĭ.

In mijloculŭ contrastelorŭ de scopurĭ, aspirațiunĭ și interese, ce se manifestă în sînulŭ diferitelorŭ partide, este lucrulŭ celŭ mai tristŭ, că guvernulŭ își perde totŭ mai multŭ încrederea și că parlamentulŭ însuși a devenitŭ ținta tuturorŭ atacurilorŭ.

Este învederatŭ, că cei ce au interesŭ sĕ rĕstórne sistemulŭ de adĭ, facŭ totŭ posibilulŭ spre a nutri în poporŭ nemulțumirea în contra regimului parlamentarŭ republicanŭ. In uneltirile lorŭ contra parlamentului, a guvernului și a președinței republicei se unescŭ boulangiștii cu monarchiștii, radicalii cu socialiștii și anarchiștii.

Scandalosulŭ procesŭ alŭ deputatului Numa Gilly, care într'o scriere a sa a insultatŭ și calumniatŭ aprópe pe toțĭ conducĕtorii partidei republicane din parlament, și interesulŭ celŭ documentéză massele poporațiunei față cu aceste calumnii, suntŭ cea mai viuă dovadă despre pericululŭ ce amenință republica.

Boulangiștii împreună cu monarchiștii au mai rĕspânditŭ faima că ministerulŭ Floquet plănuiesce o lovitură de statŭ și mulțĭ suntŭ de părere că prin acésta ei voescŭ sĕ pregătéscă massele pentru o apropiată schimbare, căcĭ asemenĭ faime se rĕspândescŭ numai în ajunulŭ revoluțiunilorŭ.

In dĭua de 2 Decemvre a. c. se pregătesce poporațiunea Parisului pentru o mare manifestare în memoria revoluționarului Baudin, care a cădutŭ pe baricade luptândŭ în contra usurpătorului puterii de statŭ, Louis Napoleonŭ. S'a esprimatŭ temerea, că póte cu acéstă ocasiune va isbucnì marea crisă interióră, ce-o aștéptă spiritele multŭ agitate din tótă țéra.

Caracteristicŭ este, că chiar unŭ boulangistŭ a propusŭ în cameră ca cenușa lui Baudin se fiă transportată în 2 Decemvre a. c, în Pantheon. Guvernulŭ temêndu-se de vr'unŭ planŭ ascunsŭ alŭ boulangiștilorŭ s'a opusŭ și camera a decisŭ ca acea transportare sĕ se facă numai la 14 Iulie 1889.

Acum în urmă a mai pășitŭ pe scenă și „liga patrioțilorŭ“, care posede mare popularitate din causa aspirațiunilorŭ ei de revanșă și a proclamatŭ alianța ei cu boulangismulŭ și simpatiile, ce le nutresce pentru Rusia.

In fața acestuĭ chaosŭ de nisuințe și de tendințe opuse se nasce întrebarea, care va fi atitudinea armatei francese în ora decisivă? Căcĭ dela armată depinde totulŭ, și numai partida, care se va bucura de sprijinulŭ ei, va fi stăpână pe Francia.

In privința armatei domnesce încă tăcere. Se vorbesce numai, că generalii arŭ fi convenitŭ între ei de a nu suferĭ ca radicalii republicanĭ sĕ ajungă la putere. Ce vorŭ dice însĕ generalii, décă viitorulŭ „apelŭ la poporŭ“, care pare a fi neevitabilŭ, va face pe generalulŭ Boulanger stăpânŭ absolutŭ alŭ situațiunei politice în țéră? Da-vorŭ ei sprijinulŭ lorŭ acestuia?

Eată marea enigmă a căreia resolvare va decide asupra destinelorŭ Franciei multŭ cercate.

Situațiunea în România.

Bucurescĭ, Noemvrie a. c.

La trecerea mea din Viena prin Brașovŭ la Constantinopolŭ, țĭ-am promisŭ, d-le Redactorŭ, a mĕ opri în Bucurescĭ trei séu patru sĕptĕmânĭ pentru a mĕ informa câtŭ se póte mai bine în ceea ce privesce starea lucrurilorŭ, stare pe care pentru a-o puté cunósce trebuia s'o studiez la fața locului.

Am sositŭ la Bucurescĭ în ajunulŭ alegerilorŭ.

N'am vĕdutŭ câtŭ am umblatŭ alegerĭ mai liniștite, mai neinfluințate, mai fără sgomotŭ ca în Bucurescĭ.

Vota tocmai colegiulŭ alŭ II-lea, când unŭ amicŭ m'a luatŭ și m'a dusŭ în localulŭ unde votau alegĕtorii din *Galbenŭ*, și anume în strada Clemenței, acolo unde diarele spunŭ, că ar fi fostŭ bătaiă. Am rĕmasŭ uimitŭ, că afară de membrii biuroului electoralŭ nu se găsea nimenĭ și numai din când în când venia câte unŭ alegĕtorŭ spre a'șĭ depune votulŭ în urnă.

Grația acestei *nemărginite* libertățĭ electorale, au eșitŭ din urnă representanții tuturorŭ nuanțelorŭ partidelorŭ, încâtŭ cu adevĕratŭ cuvêntŭ se póte afirma, că astădĭ în corpurile legiuitóre nu esistă nicĭ o partidă compactă, care ar puté da unŭ guvernŭ trainicŭ chematŭ prin încrederea țĕrii și consacratŭ de M. S. Regele.

Camera se compune din 180 și Senatulŭ din 120 membri.

In Cameră suntŭ 60 purĭ Catargiescĭ, 8—10 Vernesciștĭ, 30—40 purĭ junimiștĭ, 20 Dumitru Brătieniștĭ, 15—20 Ionŭ Brătieniștĭ și restulŭ ca spuma apeĭ adiată de vêntŭ pe deasupra valurilorŭ.

Totŭ cam așa se împartŭ și în Senat, cu deosebire că acolo numĕrulŭ Ionŭ Brătieniscilorŭ e mai mare decâtŭ în Cameră și numai prin voturile lorŭ date în

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Dora d'Istria.

(Principesa Ghica.)

Se scrie diarului „Fanfulla“ din Roma de corespondentulŭ sĕu din Florența cu data de 19 Noemvre următórele:

Sâmbătă séra, la órele 6, unŭ chelnerŭ dela restaurantulŭ Doney aducea principesei prândulŭ, după obiceiu, de óre-ce în otelulŭ séu din calea Leonardo da Vinci, Dora d'Istria nu ținea alte slugĭ decâtŭ o cameristă și unŭ grădinarŭ.

Ilustra dómnă se simți deodată fórte rĕu, dise că nu mai vede lumina și cădù mórtă în brațele cameristei, care o ajuta sĕ se îmbrace. De câtă-va vreme suferea de stomacŭ; nu chema doctorĭ, căcĭ, după mórtea profesorului Cipriani, nu mai găsia unŭ doctorŭ, care sĕ pótă fi și prietinŭ alŭ casei. După unŭ momentŭ de o violență estraordinară, o strangulare de hernià o ucise.

*

Principesă Ghica prin nascere, principesă vĕduvă Koltzoff-Massalsky, pe lângă nobleța nĕmului, Dora d'Istria avea și pe aceea de celebră scriitóre:

„Dicon che sei gentil, sei buona e bella,
„Che il cor hai grande, pari all'alto ingegno;
„Figlia d'Eroi, ma pur nostra sorella:
„Dicon che il Genio tuo d'un scettro è degno
„Da un polo all'altro ognun così favella*)

Cu aceste versurĭ, nu frumóse, dér adevĕrate, copilele sĕrmane din școlele catolice dela Scutari trămiteau în 1881 Dorei d'Istria unŭ condeiu de argintŭ salutândŭ în persóna ei pe *Stéua Albaniei*; cu puținŭ mai 'nainte Regele României îi oferise medalia *Bene-Merenti* de aurŭ, ér Grecia, în aplausele solemne ale Parlamentului, îi conferise cetățenia elenică.

Onorurĭ meritate, deóre-ce Dora d'Istria nu numai că scrisese multe și bine (*La Revue des Deux Mondes* și cele mai rĕspândite reviste americane își disputau articolele sale), dér volumele sale fórte numĕróse și privitóre la popórele orientale ajutoră fórte causa civilisațiunei și dreptății în acele țĕrĭ.

*) Spunŭ, că eștĭ blândă, și bună, și frumósă; că inima țĭ-e mare, de potrivă cu falnica ta minte; fiică de Eroi, dér totușĭ sora nóstră: spunŭ că Geniulŭ tĕu e demnŭ de unŭ sceptru. Dela unŭ polŭ la altulŭ orĭ cine așa dice.

*

Din amorŭ, Dora d'Istria luase în căsĕtorià pe unŭ briliantŭ oficerŭ de husarĭ, principele rusŭ Massalsky; dér în 1853, când isbucnì resboiulŭ în Orientŭ, ea îmbrățișă cu atâta ardóre opiniunile liberale, încâtŭ guvernulŭ rusŭ, prigonindŭ și pe Ghiculescĭ în România, făcŭ sĕ se spună principesei că locuitulŭ în Rusia nu făcea pentru dênsa.

Plecă.

Pierdêndŭ mai târdiu unŭ copilașŭ, ea trăi despărțită de soțulŭ sĕu, care a muritŭ acum vr'o dece anĭ.

D'atuncĭ, Dora d'Istria a trăitŭ prin tóte țĕrile studiândŭ și scriindŭ. Stete câțĭ-va anĭ în Elveția și publică acolo *Au bord des lacs helvetiques*, și *La Suisse allemande*.

După 1859 trecŭ în Italia liberată și se stabili la Torino, visită de mai multe orĭ Grecia și alte țĕrĭ ale Orientului. Scrise *Les femmes en Orient*, *La vie monastique dans l'église orientale*, o carte asupra Rumeliei și asupra Móreei, una asupra eroilorŭ României, o alta asupra raporturilorŭ României cu papii dela Roma, o altă despre poesia otomană; „Albanesii în România séu istoria principelorŭ Ghica“ și „Naționalitatea albanesă“ suntŭ alte opere meritorie ale ilustrei scriitóre.

*

Scria mai cu sémă în limba francesă, pentru-că voia sĕ cunóscă toțĭ popórele Orientului și sĕ le ajute în redeșteptarea lorŭ. Totŭ în franțusesce a scrisŭ cartea întitulată: *Des femmes par une femme;* vorbea însĕ pefectŭ și limbele italiană și grecă-modernă.

Dorise totdeuna sĕ locuéscă la Florența; de aceea, în 1872, prinse cu plăcere ocasiunea de a cumpăra villa cea nouă a d-lui de Gubernatis, *Villa d'Istria;* aci își făcŭ reședința s'a favorită, îĭ mări grădina, plantândŭ florĭ rare și arborĭ esoticĭ, și petrecea într'ênsa cea mai mare parte a anului, primindu-și amicĭ în mijloculŭ cărțilorŭ și animalelorŭ sale.

Am vĕdutŭ adĭ cânele sĕu favoritŭ care rătăcea mâhnitŭ prin casă, ca și

modŭ demonstrativŭ, a putută triumfa generalulŭ Florescu la presidenţiă.

In faţa acestei împrejurărĭ svêrcolirile din colegiile electorale au trecută în corpurile legiuitóre.

Confusiunea se măresce şi prin aceea că în ordinea grupărilorŭ politice se bălăbănescŭ două împrejurărĭ: cultulŭ personală şi interesulŭ de câştigŭ din acelŭ cultŭ.

Cele mai însemnate trei nuanţe: Cartagiu, I. Brătianu şi D. Brătianu suntŭ lipsite de unŭ programŭ precisŭ şi bine alcătuitŭ, în ceea ce privesce, reformele cerute de ţéră şi de timpŭ.

Aderinţii lui D. Brătianu şi Lascarŭ Catargiu stau purŭ şi simplu numai pe unŭ terenŭ negativŭ, pe când ai lui Iuonŭ Brătianu se declară gata de a primi proiectele d-lui Carpŭ afară de unulŭ, acela privitorŭ la noua împărţire administrativă a ţĕrii în *„căpitanate“*.

Carpŭ, sufletulŭ guvernului actualŭ, descendentŭ alŭ unei vechĭ familii rurale boeresci din Moldova, ocupându-se încă de anĭ îndelungaţĭ cu studii înalte de statŭ şi cu situaţiunea politică şi economică a ţĕrii sale, o rupe cu desevîrşire cu trecutulŭ à la *turca-franca* şi se silesce sĕ dée ţĕrii o administraţiune asemenea acelora din ţĕrile civilisate ale Occidentului, ér în privinţa agrară voesce sĕ dée o soluţiune, care sĕ aducă o armoniă între plugarŭ şi proprietarŭ, încâtŭ *albăstrimea urbană* sĕ nu se mai uite la *albimea rurală* ca la o óiă bună numai pentru belitŭ.

Era acésta nouă, pe care voesce Carpŭ sĕ o introducă şi pe care a o întroduce Iuonŭ Brătianu s'a temutŭ, nu póte fi bine privită de vechii conservatorĭ, carĭ şi astăḑĭ credŭ, că numai *plutocratulŭ şi aristocratulŭ* are solie dela Dumneḑeu sĕ stăpânéscă.

Esistândŭ acéstă deosebire între Carpŭ şi vechii conservatorĭ, sunteţĭ în dreptŭ a mĕ întreba: cum se póte ca ei sĕ alcătuéscă astăḑĭ împreună unŭ ministerŭ în care, din vechii conservatorĭ, a întratŭ unŭ *aristocratŭ* de sânge, Manu, şi duoi *plutocraţĭ*, Lahovary şi Vernescu?

Intrebarea e legitimă şi în jurulŭ deslegării ei se învêrte *nodulŭ gordianŭ*.

Pentru deslegarea nodului, nu numai politiculŭ, ci şi celŭ mai puţinŭ iniţiatŭ în ale politicei trebue sĕ'şĭ pue mai întâi întrebarea:

Renunţat'a óre Carpŭ la proiectele sale, séu adopatule-au Catargiu, Vernescu şi Lahovary ca fiindŭ şi ale lorŭ întocmai cum suntŭ întocmite?

E fără îndoială, că Carpŭ, acelŭ caracterŭ de bronzŭ, acelŭ capŭ luminatŭ, acelŭ bărbatŭ, care scie sĕ-şĭ dée sémă de gréua *situaţiune internă* în care se află ţéra, n'a putută sĕ ştérgă nicĭ o virgulă din proiectele sale, dér totŭ atâtŭ de adevĕrată e şi împrejurarea, că cu aceéaşĭ tenacitate insista până mai erĭ şi Lahovary şi Vernescu în a **nu** le primi.

O aplanare între aceste două contraste sunt sigurŭ că până în aceste momente nu s'a realisatŭ şi de aceea eu *considerŭ ministerulŭ actualŭ* numai ca unŭ mijlocitorŭ alŭ *armistiţiului* întratŭ în *campania legislativă*.

Inteligenţa democratică şi poporulŭ e pentru proectele d-lui Carpŭ şi astfelŭ *stânga* liberală din cameră, mai curêndŭ séu mai târḑiu va trebui sĕ şi le însuşéscă spre a puté lupta în contra *dreptei plutocrate şi conservatóre*, inimiculŭ ei secularŭ.

Indată ce va sosi momentulŭ, ca camera sĕ încépă a lucra, *drépta* va trebui sĕ-şĭ spue ultimulŭ ei cuvêntŭ dela care atêrnă limpeḑirea situaţiunei.

Décă în aceste ḑile de **repausŭ**, *drépta* totŭ n'ar fi profitatŭ de a se convinge, că ţéra în marea ei maioritate e *junimistă-liberală*, atuncĭ *stânga liberală* spre a nu-şĭ desminţi trecutulŭ, că e *democrată şi naţională*, va trebui sĕ se pronunţe pe faţă pentru proiectele esistente de reforme şi astfelŭ în acelŭ momentŭ încetândŭ *armistiţiulŭ* vomŭ asista, póte, la o *metamorfosă* a grupărilorŭ politice, care va fi fórte semnificativă pentru limpeḑirea situaţiunei interne a României.

In acéstă nouă constelaţiune a partidelorŭ, pe care o prevĕdŭ, mi-se pare că *stânga* se va apropia mai multŭ de *centru*, de care *drépta* se va depărta.

Intre *stânga liberală* şi *centrulŭ junimistŭ* esistă o mai mare comunitate de idei în politica esternă şi internă decât s'ar puté stabili prin *pacte* cu *drépta*, care nu numai că urmăresce tendinţe ce ar puté da ţéra înapoi, dér chiar şi starea legală de astăḑĭ cu anevoe o póte accepta.

Dr. M......

Mişcarea în Francia.

„Post“ din Berlinŭ susţine, că Boulangiştii au lăţitŭ cu intenţiune faima în Francia, că guvernulŭ actualŭ republicanŭ voiesce sĕ facă o *lovitură de statŭ* şi că acésta este unŭ simptomŭ, că Boulangiştii pregătescŭ o *revoluţiune în întru.* Şi Louis Napoleon a fostŭ lăţitŭ odinióră faima, că partidele monarchice ale adunărei naţionale voiescŭ sĕ rĕstórne republica; ca salvatorŭ alŭ republicei a împrăştiatŭ apoi adunarea naţională. In Parisŭ ar circula sgomotulŭ, că generalii din armată, carĭ erau decişĭ a se opune unei încercărĭ a radicalilorŭ de a rĕsturna guvernulŭ, nu s'ar mai opune unei asemenĭ încercărĭ făcute de Boulanger.

In 25 l. c. după améḑă *liga patrioţilorŭ* a ţinutŭ o adunare generală. Paul *Deroulède* a ţinutŭ unŭ discursŭ. Elŭ a lăudatŭ pe Boulanger, a atacatŭ însĕ pe Ferry, Floquet, pe oposiţioniştĭ şi parlamentulŭ. Elŭ accentuă, că liga patrioţilorŭ a fostŭ totdéuna la înălţimea patriotismului, dér acum ea este mai boulangistă ca orĭ când. Boulanger nu atacă, ci apĕră republica. Voimŭ — ḑise Deroulède — republica, progresulŭ, dreptatea, libertatea, revisuirea constituţiei şi alegerĭ nouĕ. Nu uitămŭ, că teritoriulŭ nostru trebue sĕ fiă eliberatŭ, dér nu voimŭ rĕsboiulŭ. Voimŭ o apĕrare naţională. *Josŭ cu republica parlamentară! Trăiască republica naţională!* In fine Deroulède a datŭ espresiune *simpatiilorŭ* pentru *familia împĕrătéscă a Rusiei,* care a scăpatŭ de o mare nenorocire. Discursulŭ sĕu a fostŭ viu aplaudatŭ de mulţimea adunată.

„Gaulois“ află, că consiliulŭ de miniştri a discutatŭ Sâmbătă cestiunea *disolvărei ligei patriotice.* Decisiunea s'a amânatŭ pentru ierĭ, Marţĭ.

Dumineca séra la 8 óre s'a datŭ érăşĭ unŭ mare *banchetŭ* în onórea lui *Boulanger,* în salónele Lemardelay din Parisŭ. Era mare temere, că cu acéstă ocasiune va fi turburată liniştea publică, dér nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ incidentŭ, deórece ḑiarele boulangiste au provocatŭ pe aderenţii lorŭ sĕ nu rĕspundă la nicĭ o provocaţiune şi sĕ mérgă cétă de cétă în ordine la banchetŭ, fără a striga pe stradă.

SCIRILE ḐILEI.

O scire durerósă ne aducŭ ḑiarele din România: In urma unei bóle crude, care secase într'ênsulŭ puterile vieţei *Iónŭ Câmpineanu,* fostŭ ministru în diferite cabinete liberale şi acum guvernatorŭ alŭ Băncei Naţionale, a încetatŭ din viéţă Dumineca în 13 (25) Noemvre. Iónŭ Câmpineanu a fostŭ unulŭ din tinerii carĭ, după sfârşitulŭ studielorŭ, s'a înhămatŭ cu tăriă şi hotărîre la carulŭ liberalismului românŭ. Moştenise dela părintele sĕu iubirea nemărginită pentru patria română. Inainte de 1876, împreună cu alţĭ tinerĭ liberalĭ, în presă, în întrunirĭ publice, în parlamentŭ, luptase pentru triumfulŭ liberalismului. A fostŭ părtaşŭ alŭ victorei în tóte marile fapte ale vechei partide liberale. La apusulŭ prematurŭ alŭ unei vieţĭ care, judecată după aurora,sa părea a fi menită pentru unŭ strălucitŭ viitorŭ,Iónŭ Câmpineanu a asistatŭ, luândŭ mânnită parte, la tóte desunirile partiţei liberale, ḑice „Românulŭ“.

* * *

Comisiunea ungurécă de esaminare pentru profesorĭ de şcólele medii a ţinutŭ şedinţă, ca sĕ desbată acelŭ rescriptŭ alŭ ministr. lui de instrucţiune, în care comisiunea învitată sĕ propună eventuale uşurărĭ cu privire la dispoşiţiunile noului proiectŭ de lege militară pentru candidaţii de profesorĭ. Comisiunea aprobă deplinŭ acea disposiţiune a proiectului de lege, care interḑice voluntarilorŭ pe unŭ anŭ a'şĭ continua în acelaşŭ timpŭ şi studiele, punêndu-se prin acésta capĕtŭ unui neajunsŭ deopotrivă stricăciosŭ în privinţa sciențifică ca şi în privinţa morală. Uşurărĭ pentru voluntarii pe unŭ anŭ comisiunea a declaratŭ, că nu póte propune nicĭ una, care ar fi compatibilă cu interesele studiului scienţificŭ şi ale cultivărei pedagogice a profesorilorŭ dela şcólele medii; dér a recomandatŭ ministeriului, ca acei profesorĭ voluntarĭ pe unŭ anŭ, carĭ au depusŭ esamenulŭ de oficerŭ cu bună succesŭ, la înaintarea lorŭ, respective la numirea lorŭ ca profesorĭ ordinarĭ, sĕ fiă câtŭ se póte mai preferiţĭ, póte că sĕ lĭ-se scurteze serviciulŭ de suplinitorĭ prescrisŭ de lege.

* * *

Fabrica de zahară, pentru care firma Friederic Czell şi fii face marĭ pregătirĭ, se va construi în *Bodŭ.* Pentru cultura sfeclelorŭ au asiguratŭ comitatele Braşovŭ şi Trei-scaune 8000 jugĕre. Intreprinderea va fi pe acţii şi la primăvéră se va începe construirea fabricei.

* * *

In tarifulŭ căilorŭ ferate austro-ungare-române vorŭ întra în putere dela 1 Decemvre n. c. următórele suplimente: suplimentulŭ IV la partea I valabilă dela 1 Octomvre 1885 (dispositiunĭ generale), suplimentulŭ VI la partea III valabilă dela 1 Octomvre 1885 (tabele tarifare pentru transportulŭ directŭ de marfă) care conţine unŭ *tarifŭ esceptională* pentru transportulŭ de piei lucrate şi crude, de ouĕ, untură de porcŭ, pasĕrĭ tăiate, lână de oi.

* * *

Colonia polonéză din Bucuresci va serba la 29 Noemvre n. aniversarea revoluţiunei dela 1830 pentru neatêrnarea Poloniei. Serbarea naţională va începe cu unŭ serviţiu divinŭ în biserica catedrală Sf. Ioseph şi se va termina cu o edunare în localulŭ societăţii polone, unde se vorŭ rosti mai multe discursurĭ cu privire la nenorocita Poloniă.

* * *

„Românulŭ“ află, că s'a comandatŭ deja materialulŭ necesarŭ pentru cele *41 de ambulanţe militare române* ce se vorŭ constitui până în primă-véra viitóre.

* * *

Invitare la *concertulŭ* urmatŭ de *dansŭ,* ce „Reuniunea română de cântărĭ“ din locŭ va da în sala *„Corónei Ungariei“* Sâmbătă la 1 Decemvre 1888 st. n. Programulŭ: *Mardzi* „Cinelŭ-Cinelŭ“ corŭ bărbătescŭ. *Glogoveanŭ* „Stéua visurilorŭ mele“ solo-sopranŭ de d-ra Iulia Dragoescu. *Kreutzer* „Cortulŭ de nópte în Granada“. Terţetulŭ din Finale executatŭ de d-ra Dragoescu (sopran) Dr. G. Vuia (tenorŭ) şi d-lŭ Andriţoi (baritonŭ) *Porumbescu* „Hora Sinaiei“ corŭ mixtŭ. Urméză dansulŭ. Preţulŭ de intrare 60 cr. de persónă. Membri reuniunei fiindŭ producţiunea *„obligată“* au intrare liberă. Inceputulŭ la 8 óre. — *Oraviţa,* 25 Noemvre 1888. — *Presidiulŭ.*

Cestiunea maghiarisării în dieta ungurécă.

(Urmare.)

Steinacker (continuare): Erĭ curtea cu juraţĭ din Budapesta a condamnatŭ pe unŭ Românŭ, pentru că a ḑisŭ, că rassa maghiară pune interesele sale mai pe susŭ de interesele statului (Aprobărĭ în drépta), séu mai bine ḑisŭ, că interesele sale şi-le identifică pe deplinŭ cu ideile statului (Aprobărĭ în drépta şi în stânga). Intrebŭ acum, ce altă a ḑisŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, veḑĭ-bine, aicĭ în dieta ţĕrei? Dér chiar décă în altŭ locŭ ar fi ḑisŭ ceea ce a ḑisŭ, eu aşa credŭ, că egalitatea de dreptŭ n'ar afla în statulŭ acesta unŭ astfeliu de procurorŭ de statŭ, care sĕ-lŭ tragă la rĕspundere pentru acésta.

Polonyi Geza: Nicĭ pe d-ta nu te trage nimeeea la rĕspundere! (Aşa este! în stânga. Mare sgomotŭ.)

Eugeniu Steinacker: D-lŭ deputatŭ Busbach formulândŭ teoria maghiarisărei din incidentulŭ proiectului de lege, ce-lŭ avemŭ înainte, ḑice, că principiulŭ conducĕtorŭ este acela, că aceea rassă, care scie sĕ se ridice peste celelalte rasse, este chemată a purta rolulŭ conducĕtorŭ faţă cu celelalte rasse, este chiămată a dispune asupra problemelorŭ de statŭ şi a-le resolva în numele sĕu propriu, în contulŭ sĕu şi în numele reputaţiunei sale; acéstă rassă are nevoiă, ca sĕ stea în fruntea ei unŭ puternicŭ guvernŭ centrală. (Puternice aprobărĭ în drépta). In urma acésta ar fi eschişĭ dela îndeplinirea problemelorŭ statului acei cetăţenĭ ai statului, carĭ nu aparţinŭ acestei rasse. (Contraḑicerĭ sgomotóse în drépta şi stânga.)

Preşedintele: (S'auḑimŭ! S'auḑimŭ!) Paragrafulŭ 169 alŭ regulamentelorŭ die-

---

cum şĭ-ar fi căutatŭ stăpâna deja puse în cosciugŭ.

*

Obicinuitŭ, principosa călĕtoria în timpulŭ verei.

Intr'unŭ rêndŭ merse până în Statele-Unite.

Şi acasă şi afară era bună şi binefăcĕtóre.

Scrierile sale şi veniturile ce avea ca principesă Ghica, îi permiteau de a trăi ca damă mare şi de a ajuta pe săracĭ.

Nu lăsă alte rude decâtŭ doi fraţĭ.

In absenţa lorŭ, datoriele îmormêntării au fostŭ îndeplinite de consululŭ românŭ, de consululŭ rusŭ şi de contele Angelo de Gubernatis, care era unulŭ din amicii şi din admiratorii cei mai stăruitorĭ ai celebrei scriitóre.

*

Imormêntarea se va face la 20 Noemvre (Marţĭ).

Se aşteptă deschiderea testamentului pentru a se sci ce a hotărîtŭ Dora d'Istria în acéstă privinţă. Nu se crede sĕ fi lăsatŭ ordine de a fi arsă (cremată.)

In orĭ ce casŭ va fi pusă provisoriu în cimiterulŭ necatolicŭ de óre-ce ea era grécă schismatică.

Orĭ-unde i-ar fi mormêntulŭ, Albanesii, Grecii şi Românii vorŭ trimite coróne, cum ea însă-şĭ aduse coróne la Missolonghi, pe mormintele lui Marco Botzaris şi George Byron, — vorŭ trimite coróne de stejarŭ pentru zelósa iubitóre de patriă, coróne de laurĭ pentru ilustra scriitóre, coróne de fiorĭ pentru dómna prea frumósă şi împodobită de virtuţĭ.

Aristo.

P.S. — In testamentŭ, Dora d'Istria lăsă micĭ legaturĭ fraţilorŭ şi servitorilorŭ; numesce moştenitóre capitala Bucuresci pentru bunurile sale din România, şi Florenţa de villa sa pentru a fi vêndută în folosulŭ asilului de surdo-muţĭ. Pentru corpulŭ sĕu a hotărîtŭ sĕ fiă arsŭ. Vorŭ fi faţă la crematiunea cadavrului consulii rusŭ şi românŭ, şi amicĭ. Cenuşa va fi depusă în crematoriulŭ dela Trespiano.

In numĕrulŭ de ierĭ amŭ comunicatŭ, că cremaţiunea s'a şi făcutŭ.

... îmi ordónă espresŭ, că décă în dietă ... comite din partea vre-unui domnŭ deputatŭ agitaţiune contra orĭ-cărei naţionalităţĭ, contra aceluia sé-mĭ ridicŭ cuvêntulŭ. (Aprobărĭ generale). In urma acésta, fără a mě dimite în meritulŭ causei, îmĭ trebue sě facŭ atentŭ pe d-lŭ deputatŭ, ca sě-şĭ cumpănéscă cuvintele, mai cu sémă din acelŭ punctŭ de vedere, că aceia, carĭ nu cunoscŭ în deajunsŭ stările din Ungaria, sě nu fiă duşĭ în rătăcire. (Sgomotóse aprobărĭ generale) În privinţa raporturilorŭ esistente între naţiunea maghiară şi rassa maghiară, şi între Maghiarĭ şi ceilalţĭ fii ai naţiunei, (Furtunóse aprobărĭ generale.) Gugete d-lŭ deputatŭ, décă se află pe rotogolulŭ pământului o astfeliu de naţiune, (Mare plăcere şi aprobărĭ) în alŭ căreia sinŭ o altă naţionalitate sě guste libertate mai mare, de cum gustă în Ungaria (Furtunóse aprobărĭ în drépta) şi de cum gustă în patria maghiară fiii de orĭ-ce limbă ai aceleia. (Furtunóse aprobărĭ generale.) Şi décă acésta este aşa, ceea ce nu se póte trage la îndoială (Adevěratŭ! Aşa este! în drépta şi în stânga), cu dreptŭ şi cuviinciosŭ este, ca fiilorŭ de rassă maghiară ai naţiunei maghiare sě li-se facă în corpulŭ representativŭ alŭ naţiunei astfeliu de împutărĭ? (Vivate şi furtunóse aprobărĭ generale.)

Steinacker: Onorabilă dietă (Mare sgomotŭ. Mişcare. Strigărĭ: Josŭ cu elŭ! S'audimŭ! Şi aşa nu ne vorbesce nouě!) Cu scirea, séu celŭ puţinŭ cu intenţiunea mea nu s'a disŭ nimicŭ ce ar cădé afară de analisa raporturilorŭ faptice, făcută tocmai de unŭ colegŭ deputatŭ alŭ meu. (Mare sgomotŭ). Mărturisescŭ, cautŭ sě mě mirŭ de acéstă agitaţiune mare, deórece eu, vorbindŭ în causa acésta, vorbescŭ directŭ din punctulŭ de vedere alŭ posiţiunei mele de partidŭ şi în numele alegětorilorŭ carĭ m'au trimisŭ aicĭ.

Iosifŭ Szadovsky: D-lŭ deputatŭ sě vorbéscă despre ceea ce se întêmplă în Prusia.

Steinacker: N'am nimicŭ cu Prusia. Eu vorbescŭ numai din punctŭ de vedere ungurescŭ (O voce: Minunatŭ!) şi numai ca cetăţénŭ alŭ statului ungarŭ. (Mare sgomotŭ şi mişcare).

Szadovsky: Faţă cu Pruşii numai deosebiţi! (Aşa este! în stânga estremă).

Steinacker: Astfeliu de lucrurĭ nu urmézŭ escŭ, on. dietă. (Strigărĭ în stânga estremă: Nicĭ nu-i cu putinţă!) Aşa vědŭ, on. dietă, că nu numai pentru regĭ, ci şi curteserĭ şi pentru naţiunĭ nenorocirea stă în aceea, că nu le place sě audă adevěrulŭ. (Strigărĭ: Oho!)

Cautŭ sě spunŭ pe scurtŭ ceea ce am sě dicŭ.

Prea stim. d. deputatŭ Busbach s'a provocatŭ la aceea, că s'au făcutŭ în ..., séu că se facŭ şi astădĭ încă totŭ felulŭ de agitărĭ şi a distinsŭ cu laude acea mână vênjósă, care le-a înfrênatŭ. (Aprobărĭ şi vivate în drépta.) Pentru acésta are sě-i mulţăméscă acela, cuia 'i s'a adresatŭ complimentulŭ. Pentru a arăta, că cu ocasiunea alegerilorŭ de ce feliu de mijlóce preventivóre se întêmpinată totdéuna din partea publicului guvernŭ centralŭ libertatea publică, despre care a vorbitŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, — în privinţa asta credŭ că va fi deajunsŭ a mě provoca la procederea colegului deputatŭ Daniilŭ Iranyi, care nu peste multŭ timpŭ vomŭ avé a desbatemŭ.

Orĭ câtŭ s'ar sili omulŭ sě-şĭ alégă cuvintele şi sě se esprime pe câtŭ se póte mai moderatŭ, nu póte s'o facă acésta fără a nu manifesta o afectaţiune totŭ prea mare (Sgomotŭ. Strigărĭ: vorbesce despre regalii). Din astă causă, on. dietă, îndată îmĭ voiu şi termina vorbirea. D-lŭ deputatŭ Busbach nu se teme, că se va vătěma libertatea publică, dar are temere nicĭ din partea guvernului centralŭ, pentru-că dice: are încredere, că rassa maghiară nu va fi tentată la alegerĭ. (Sgomotŭ. Strigărĭ: Vorbesce despre regalii!)

Vorbescŭ despre ceea ce a vorbitŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, fără ca sě fi fostŭ împedecatŭ de cineva. (S'audimŭ!)

Câtŭ de mare este liberalismulŭ d-lui deputatŭ sě vede din împrejurarea, că nu se teme, că rassa maghiară va fi terorisată; décă însě se teroriséză Românii orĭ Slovacii, acésta se vede că nu-i turbură liniştea sufletéscă a d-lui deputatŭ.

Nu vorbescŭ însě şi mai departe despre acéstă cestiune, care este una din cestiunile de viéţă ale Ungariei. Eu sunt convinsŭ, on. dietă, că mai curêndŭ orĭ mai târdiu acéstă cestiune va fi resolvată în modŭ norocosŭ; suntŭ convinsŭ, că ora egalei îndreptăţirĭ şi a respectărei drepturilorŭ reciproce va sosi odată, pentru că trebue sě soséscă, şi de acésta unŭ patriotŭ bunŭ nu trebue sě se îndoéscă. Dér şi până când va sosi acea oră, acei cetăţenĭ ai ţěrei acesteia, pe carĭ în adevěrŭ nu-i cunósceţĭ, dér carĭ se consideră ca fii maşterĭ ai patriei, îşĭ vorŭ împlini datorinţele lorŭ patriotice şi de aci înainte tocmai aşa, ca şi până acum.

Preşedintele. Cautŭ sě rogŭ pe d-lŭ deputatŭ, ca sě binevoiéscă a reveni acum la obiectulŭ dela ordinea dilei. (Viue aprobărĭ.)

Steinacker: Am disŭ dela începutŭ, că numai vorbirea d-lui deputatŭ Busbach m'a făcutŭ sě vorbescŭ. Aşŭ fi doritŭ, ca în decursulŭ discuţiunei din altă parte sě se fi ridicatŭ cuvêntulŭ, care sě fi pusŭ la cale declaraţiile lui Busbach nu din punctulŭ de vedere alŭ unei rasse, ci din punctulŭ de vedere alŭ statului întregŭ. Sperŭ, că dór se va face şi acésta. Şi acum dau espresiune numai acelei speranţe, că frumósele cuvinte vorŭ fi urmate de fapte înţelepte, drepte şi vrednice de numele unorŭ bărbaţĭ de statŭ. Proiectele de legĭ nu le primescŭ.

(Va urma).

Causa parochielorŭ mixte române-sêrbe.

Aradŭ, 12/24 nov. 1888.

(Urmare.)

Dér acéstă pretensiune a părţii acusate, cu referinţă la parte egală, nu e basată, şi n'o sprijinesce nicĭ trecutulŭ la care se provócă, nicĭ conceptulŭ juristic de corporaţiune, ce l'a citatŭ de argumentŭ. Că deşi ar fi doveditŭ aceea, cumcă poporaţiunea comunei Chinesŭ odinióră o formau Sêrbii în precumpănire séu eschisivŭ: din acésta nu se póte deduce că în 1802 la didirea şi adjustarea bisericei, şi peste totŭ la întemeiarea comunei bisericescĭ, Sêrbii ar fi contribuitŭ cu valorĭ mai marĭ decâtŭ Românii, séu cu valorĭ ce ar fi fostŭ egale cu ale Românilorŭ, şi nu se póte deduce atuncĭ, când însăşĭ acusata comună sêrbă în 1872, cum se adeveresce sub O. le-a dechiaratŭ tóte de comune, şi s'a pronunciatŭ însăşĭ, că nu are sě pretindă parte separată séu eschisivă din averea bisericéscă. Şi în disertaţiunea istorică, ce o produce acusata partidă sub Nr. 21, încă se dice aceea, cumcă în comuna Chinezŭ încă la 1716 numěrulŭ Sêrbilorŭ scădúse forte şi locurile lorŭ le-au ocupatŭ totŭ mai multŭ Românii.

Eră ce privesce argumentaţiunea partei acusate, ce-a împrumutat'o din conceptulŭ juristicŭ de corporaţiune, în Chinesŭ n'au fostŭ două corporaţiunĭ de comune bisericescĭ gr. or. fără numai una, şi astădĭ încă este aşa: comuna bisericéscă gr. or. din Chinesŭ, fără atributŭ de naţionalitate, şi cumcă acésta, în originea sa, s'ar fi formatŭ prin o împreunare din două corporaţiunĭ esistente, acésta nu afirmă nicĭ acusaţii. Şi se susţine acelaşŭ principiu, că subiectulŭ dreptului la avere în comuna bisericéscă, nu l'a formatŭ şi nu-lŭ formă singuraticii membri ai comunei bisericescĭ, fără e subiectŭ însěşĭ corporaţiunea ideală, comuna bisericéscă; dér când legea, anume articululŭ IX din 1868, permite, ca membrii unei corporaţiunĭ sě se pótă despărţi şi sě înfiinţeze două corporaţiunĭ nouě, atuncĭ acea corporaţiune nouă, ce se compune din minoritatea singuraticilorŭ membri ce se despartŭ şi n'au posedatŭ avere separată séu separate părţĭ de avere, la nicĭ o întêmplare nu póte forma o pretensiune mai mare la averea corporaţiunei vechĭ desfiinţate, decâtŭ ce ar fi competitŭ singuraticilorŭ membrĭ ai sěi, adecă câtŭ ar fi pututŭ duce aceştia cu sine în casulŭ, décă dênşii arŭ fi fostŭ subiecte de dreptŭ la avere în corporaţiunea vechiă. Că la din contră, în casulŭ unei împărţirĭ egalĭ, s'ar puté întêmpla, ca o minoritate ce dispare (de esemplu 10 suflete faţă cu 1000) sě-i facă maiorităţii celei marĭ imposibilă o constituire în nouă comună bisericéscă, carea, chiar pentru numěrulŭ séu celŭ mare, numai cu spese mai multe s'ar puté susţine ca comună bisericéscă. Acésta n'a pututŭ voi citatulŭ articolŭ de lege IX din 1868, din carele, de altă parte, nu se póte esplica séu conclude nicĭ acea intenţiune, că ar fi voitŭ, cu orĭce preţŭ, sě facă posibilŭ verĭ-cărei minorităţĭ a înfiinţa nouă comună bisericéscă independentă, în locŭ de a se alătura, ca filială, la altă comună bisericéscă gr.-or. de aceeaşĭ naţionalitate. De altmintrea, aicĭ nu ne este permisŭ sě perdemŭ din vedere nicĭ acea circumstanţă, că acusaţii sêrbĭ, fiindŭ cu multŭ mai puţinĭ la numěrŭ, au lipsă de o biserică mai mică, decâtŭ actorii românĭ.

Poporaţiunea sêrbă acusată crede sě pretindă parte egală din averea comună bisericéscă, şi pentru aceea, că apartamentele bisericescĭ, în parte mai mare, pórtă inscripţiunĭ slave. Dér faptulŭ acesta în sine nu motivéză pretensiunea acusaţilorŭ în privinţa drepturilorŭ la avere, deórece inscripţiunile slave nu eschidŭ aceea, că la procurarea acelorŭ apartamente, Românii, fiindŭ în mai ieritate, au contribuitŭ în měsură mai mare, decâtŭ Sêrbii, carĭ suntŭ în minoritate, cu carĭ dênşii fiindŭ de o religiune au formatŭ împreună comuna bisericéscă — sub jurisdicţiunea metropolitului sêrbŭ şi a episcopului sêrbŭ.

Nicĭ aceea nu se póte lua aicĭ în consideraţiune, că în biserica comună serviţiulŭ dumnedeescŭ s'a ţinutŭ perondatŭ românesce şi sêrbesce; deórece, precum se scie, chiar acéstă circumstanţă i-a îndemnatŭ pe Românĭ la despărţire de metropolia sêrbéscă, ceea ce legea li-a şi permisŭ, reservându-li-se ca sě-şĭ pótă validita pretensiunile în ce privescŭ drepturile la avere.

(Va urma.)

Premiile Academiei Române.

I) In anulŭ 1889 se vorŭ da două premii: unulŭ de 12,000 lei numitŭ *Marele premiu Năsturelŭ-Herăscu*, din seria B, celei mai bune cărţĭ românescĭ, *de orĭ-ce cuprinsŭ*, şi altulŭ de 5000 lei, numitŭ *Premiulŭ Eliade Rădulescu*, celei mai bune cărţĭ românescĭ, *cu cuprinsŭ literarŭ*, publicată între 1 Ianuarie 1887 şi 31 Decemvre 1888.

Orĭ-cine ar vré sě concure la aceste premii, precum şi la celŭ următorŭ, îşĭ va trimite prin poştă, la cancelaria Academiei în Bucurescĭ, cărţile sale, în câte 12 exemplare fiă-care până la 31 Decemvre 1888.

II) In anulŭ 1890, va da unŭ premiu de 4000 lei, numitŭ *Premiulŭ Năsturelŭ Herăscu*, din seria B., celei mai bune cărţĭ române de orĭ ce conţinutŭ, din cele publicate între 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

III) In anulŭ 1889 se va da *Premiul statului Lazărŭ*, de 5000 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ românŭ despre „Studiulŭ vinurilorŭ în România“, din punctŭ de vedere economicŭ şi alŭ composiţiei lorŭ chimice, care manuscrisŭ va trebui sě cuprindă materie cam pentru 300 pagine de tiparŭ în 8° garmond şi sě fiă presentatŭ la cancelaria Academiei până la 31 Decemvre 1888.

IV) In 1890, se vorŭ da două premii din carĭ unulŭ *Premiulŭ asociaţiunei craiovene pentru uesvoltarea învěţămêntului publicŭ*, de 1500 lei, celei mai bune cărţĭ de scólă în limba română, din câte se vorŭ fi tipăritŭ dela 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decemvre 1888. Până la acéstă ultimă dată, se va depune în câte 12 exemplare la cancelaria Academiei cărţile propuse pentru concursŭ; alŭ doilea, *premiulŭ statului Lazărŭ* de 5000 lei, se va da, séu celei mai bune cărţĭ române, de conţinutŭ sciinţificŭ, din cele tipărite dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889, séu se va da acestŭ premiu celei mai însemnate invenţii sciinţifice făcute dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

V) In anulŭ 1890 se va da *Premiul statului Eliade Rădulescu* de 5000 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ despre *istoria şcólelorŭ în ţěrile române, în prima jumětate a secolului XIX până la 1864*, care va fi presentatŭ până la 31 Decemvre 1889.

VI) In anulŭ 1891 se vorŭ da trei premii, din carĭ *Premiulŭ Alexandru Ionŭ Cuza*, de 10,000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre *Istoria Românilorŭ dela Aurelianŭ până la formarea principatelorŭ*, şi care va fi presentatŭ până la 30 Noémvre 1890; alŭ doilea, *Premiulŭ G. San Marinŭ* în sumă de 1,500 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ despre consideraţiunĭ asupra comerciului României, cu ţěrile streine, atâtŭ la orientŭ câtŭ şi la occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ alŭ 16-lea până la anulŭ 1860, şi alŭ treilea *Premiulŭ statului Lazărŭ*, de 5000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre „Igiena ţěranului românŭ.“ Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale ţěrei şi în diferite timpurĭ ale anului. Aceste două ultime manuscrise vorŭ fi depuse până la 31 Decemvre 1890.

VI) In 1892 Academia va da *Premiulŭ statului Eliade Rădulescu* de 5000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre nascerea şi înmormântarea la Românĭ“. „Datine şi credinţe“, şi care va fi depus până la 31 Decemvre 1890.

VIII) In 1894, se va da *Premiulŭ D. Hagi Vasile*, de 5000 lei, celei mai bune cărţĭ românescĭ din cele tipărite dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1893, alŭ cărui cuprinsŭ va fi istoria comerciului la Românĭ, séu starea actuală a comerciului la Românĭ, séu starea actuală a comerciului în România etc.

Manuscrisele presentate la aceste concursurĭ vorŭ fi anonime, purtândŭ o devisă care va fi reprodusă pe unŭ plic sigilatŭ, conţinêndŭ numele concurentului.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Berlinŭ, 28 Noemvre. Desbaterile asupra bugetului în parlamentŭ decurgŭ fără pasiune. Chiar Richter vorbesce forte moderatŭ şi a lăudatŭ discursulŭ tronului, care e de natură a întări pacea.

Parisŭ, 28 Noemvre. Regele Italiei dise către noulŭ ambasadorŭ francesŭ: Nicĭ-odată n'a avutŭ Italia gândurĭ agresive contra Franciei; ómenĭ nechibzuiţĭ strică raporturilorŭ dintre cele două naţiunĭ, care suntŭ decise a trăi pacinicŭ una lângă alta.

Petersburgŭ, 28 Noemvre. Probabilŭ că Ţarulŭ va merge la Berlinŭ numai pela sfirşitulŭ lui Iunie anulŭ viitorŭ.

Belgradŭ, 28 Noemvre. Regele Milanŭ a adresatŭ o scrisóre către cei 28 de membri de frunte ai comisiunei pentru revisuirea constituţiei, accentuândŭ abusurile electorale, şi propuse d'a se aduce o lege electorală provisorică, care sě aibă valóre numai pentru alegerile viitóre ale Scupcinei. Propunerea a fostŭ respinsă cu 18 contra 12 voturĭ.

Budapesta, 28 Noemvre. Deputatulŭ Steinacker şi-a depusŭ mandatulŭ de deputatŭ în urma afacerei cu camera comercială şi industrială, alŭ căreia secretarŭ este.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 27 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.28	Vênd.	9.30
Argintŭ românescŭ . .	„	9.25	„	9.[illegible]
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.65	„	9.67
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea și plecarea trenuriloră și posteloră în Brașovă.

I. Plecarea trenuriloră:

1. Dela Brașovă la Pesta

Trenulă de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulă mixtă Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovă la Bucuresci:

Trenulă mixtă Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenuriloră:

1. Dela Pesta la Brașovă:

Trenulă de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulă mixtă Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovă:

Trenulă mixtă Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovă